ބަހުގެ ހަމަތަކާ އެއްގޮތަށް ދިވެހިބަސް ބޭނުންކުރުން

3 ޛުލްޤަޢިދާ 1446

1 މޭ 2025

(މުޙައްމަދު ނަދީމް)

ބަލައިލާނެ ބައިތައް

1. ނުބައި ޖަރުޘޫމު ބޭނުންކުރުމާއި ޖަރުޘޫމު ނުބައިކޮށް ބޭނުންކުރުން
2. ޖަރުޘޫމުތައް ނުބައިކޮށް އެތުރުން
3. ޖަރުޘޫމު ތަކުރާރުވުން
4. ޖަރުޘޫމުތައް ނަޖީ ނުކުރުމާއި ނުބައިކޮށް ނަޖީކުރުން
5. ހުރުން، އިސްނުން، އޮޅުން
6. ބަހުގެ ދަރަޖަ
7. ބަހުރުވައިގެ އަސަރު
8. ސުލުކުން
9. ޖަމާޢަތްތަކައިގައި އަދަދު ބުނުން
10. ތިރިޖެހި ތާނަ
11. ތާރީހު ކިޔުމާއި ޖިހުން
12. ޖަރުޘޫމު ދުރުކުރުން

ނުބައި ލަފުޒު ބޭނުންކުރުމާއި ލަފުޒު ނުބައިގޮތް ބޭނުންކުރުން

ހަޖި، ހުތުރު

ހަޖި: ނުތާހިރުކަން ނުވަތަ ނުސާފުކަން.

ހުތުރު: ރީތީގެ އިދިކޮޅު.

މިސާލު:

- އެ ކިޔުން ވަރަށް ހަޖިއެވެ. ✗
- އެ ކިޔުން ވަރަށް ހުތުރެވެ. ✓
- އެއީ ވަރަށް ހަޖި އިމާރާތެކެވެ. ✗
- އެއީ ވަރަށް ހުތުރު އިމާރާތެކެވެ. ✓

ނުބައި ޖަމުޢު ބޭނުންކުރުމާއި ޖަމުޢު ނުބައިކޮށް ބޭނުންކުރުން

އޭގެން، މީގެން

- މީ ދިވެހި ބަހުގައި އޮންނަ ދެ ޖަމުޢެއް ވެސް ނޫން.

މިސާލު:

- މުސްލިމުން ރެޔަކާއި ދުވާލު 5 ނަމާދު ކުރަންޖެހެއެވެ. އޭގެން އެންމެ ނަމާދެއް ވެސް ކަޑައިގެން ނުވާނެއެވެ. ✗
- މުސްލިމުން ރެޔަކާއި ދުވާލު 5 ނަމާދު ކުރަންޖެހެއެވެ. އެއިން އެންމެ ނަމާދެއް ވެސް ކަޑައިގެން ނުވާނެއެވެ. ✓

- އިސްލާމްކަމުގެ ރުކުންތައް 5 އެވެ. މީގެން އެއްވެސް ރުކުނަކަށް އިންކާރުކޮށްގެން މީހާގެ އިސްލާމްކަން ޞައްޙައެއް ނުވާނެއެވެ. ✗
- އިސްލާމްކަމުގެ ރުކުންތައް 5 އެވެ. މިއިން އެއްވެސް ރުކުނަކަށް އިންކާރުކޮށްގެން މީހާގެ އިސްލާމްކަން ޞައްޙައެއް ނުވާނެއެވެ. ✓

ނުބައި ލަފުޒު ބޭނުންކުރުމާއި ލަފުޒު ނުބައިކޮށް ބޭނުންކުރުން

ލިޔެފަކާ، ބުނެފަކާ، ހަދާފަކާ

މިއީ ކުރު ގޮތެއް

މިސާލު:

◈ އެހެން ލިޔެފަކާ ނެތެވެ. ✘

◈ އެހެން ލިޔެފައެއް ނެތެވެ. ✓

◈ އެގޮތަށް ބުނެފަކާ ހުންނާނެއެވެ. ✘

◈ އެގޮތަށް ބުނެފައެއް ހުންނާނެއެވެ. ✓

◈ އެއްވެސް ސަހާބީއަކު އިސްލާމީ އުއްމަތަށް ދެރަގޮތެއް ހަދާފަކާ ނެތެވެ. ✘

◈ އެއްވެސް ސަހާބީއަކު އިސްލާމީ އުއްމަތަށް ދެރަގޮތެއް ހައްދަވައިފައެއް ނެތެވެ. ✓

ނުބައި ވަގުތު ބޭނުންކުރުމާއި ވަގުތު ނުބައިކޮށް ބޭނުންކުރުން

އެނބުރިއަދުން، އަނބުރާއަދުން

އެނބުރިއަދުން: މީހުންނާ ގުޅުވައިގެން

އަނބުރާ އަދުން: ދަތުރުކުރާ އެއްޗެއްސާ ގުޅުވައިގެން

މިސާލު:

- ބައްޕަ މިސްކިތަށް ގޮސްފައި އެނބުރި އަތުވެއްޖެއެވެ.
- ނާވުބޯޓު ކަނޑުގަދަކަމުން އަނބުރާ އަތުވެއްޖެއެވެ.

ނުބައި ވަގުތު ބޭނުންކުރުމާއި ވަގުތު ނުބައިކޮށް ބޭނުންކުރުން

އަޅައި ކިޔުން، އަޅައިބެލުން، އަޅުވައިކިޔުން

އަޅައިކިޔުން: ލިޔެފައިވާ ނަކަލެއް އޭގެ އަސްލާ އެއްގޮތްތޯ ބެލުމަށް ޗަކައި ކިޔާ ކިޔުން.

އަޅައިބެލުން: އެކަކު އަނެކަކާ ނިސްބަތްކޮށް ބެލުން.

އަޅުވައިކިޔުން: ޚާރިޖުން (ދެޖިންސުގެ ދެމީހެއްގެ ދެފުށުގައި ވަކި ކަހަލަ ގުޅުމެއް އޮންނަކަމަށް ވާހަކަދައްކަން)

މިސާލު:

- މި ދެ ލިޔުން އަޅައިކިޔައިލައިދީބަލަ.
- ދެ ބައެއްގެ ދިރިއުޅުން އަޅައިބެލުމަކީ ރަނގަޅު ކަމެއް ނޫނެވެ.
- މީހެއްގެ އަނބިކަނބަލާ އެހެން ފިރިހެނަކާ އަޅުވައިކިޔައިގެން ނުވާނެއެވެ.

ހުރުން، އިނުން، އޮތުން

ހުރުން، އިނުން، އޮތުން ނުބައިކޮށް ބޭނުންކުރުން މިއީ ވަރަށް ބޮޑަށް ފާހަގަކުރެވޭ ގޯސްތަކެއް.

އެ މިސްކިތް އިންނަނީ ހެންވޭރުގައެވެ. ✗

އެ މިސްކިތް ހުންނަނީ ހެންވޭރުގައެވެ. ✓

ކޮމްޕިއުޓަރު އިނީ މޭޒުމަތީގައެވެ. ✗

ކޮމްޕިއުޓަރު ހުރީ މޭޒުމަތީގައެވެ. ✓

ތަށިތަސް އިނީ ބާލައިފައެވެ. ✗

ތަށިތަސް ހުރީ ބާލައިފައެވެ. ✓

މުސައްލަ އިނީ މިސްކިތުގައި ބައިންދާފައެވެ. ✗

މުސައްލަ އޮތީ މިސްކިތުގައި ބާއްވައިފައެވެ. ✓

ނުބައި ލަފުޒު ބޭނުންކުރުމާއި ލަފުޒު ނުބައިކޮށް ބޭނުންކުރުން

ގޮތުގައި، ކައިރީގައި

ގޮތުގައި: އާންމުގޮތެއްގައި ބޭނުންކޮށް އުޅެނީ މީހުންނާ ގުޅޭގޮތުން ވާހަކަދައްކާއިރު އުޅޭ އުޅުމުގައެވެ.

ކައިރީގައި: އާންމުގޮތެއްގައި ބޭނުންކޮށް އުޅެނީ ތަކެއްޗާ ގުޅުވައިގެންނެވެ.

މިސާލު:

- ◈ އޭނާ އަބަދުވެސް ހުންނަނީ ފުރަތަމަ ސަފުގައި އިމާމު މީހާއާ ވީހައި ވެސް ކައިރީގައެވެ. ✗
- ◈ އޭނާ އަބަދުވެސް ހުންނަނީ ފުރަތަމަ ސަފުގައި އިމާމު މީހާއާ ވީހައި ވެސް ގޮތުގައެވެ. ✓
- ◈ އޭނާ އަހަރެންގެ ކައިރީގައި އެ ވާހަކަ ބުންޏެވެ. ✗
- ◈ އޭނާ އަހަރެންގެ ގޮތުގައި އެ ވާހަކަ ބުންޏެވެ. ✓
- ◈ ގޮނޑި ހުރީ މޭޒު ކައިރީގައެވެ. ✓

އިނގޭ، އެނގޭ

މީ ތަފާތު މާނައެއް ދޭހަވާ، ތަފާތު ދެ ހާލަތެއްގައި ބޭނުންކުރާ ދެ ލަފުޒު

މިސާލު:

- ނަމާދަކީ އިސްލާމްދީނުގެ ރުކުނެއްކަން ކޮންމެ މުސްލިމަކަށް ވެސް އެނގޭނެއެވެ.
- ނަމާދު ނުކުރާ މީހަކަށް މި ގެއަކުން ކާކަށް ނުލިބޭކަން ހަނދާންކުރަށި އިނގޭ!

ދިމާއަށް

”ދިމަހަށް“ ނުވަތަ ”ދިމާޔަށް“ މިއީ ކުށް ގޮތެއް

މިސާލު:

- އޭނާ ވަރަށް ކެރިގެން އަހަރެންނާ ދިމާއަށް ބުންޏެވެ.
- ޙަޤީޤަތް އޮތީ ދިމާއަށް ފެންނާނެވެ.

ނުބައި ތަޖުޢު ބޭނުންކުރުމާއި ތަޖުޢު ނުބައިކޮށް ބޭނުންކުރުން

ޑޫގެރުން، ޕޮޓުބުނުން

ޑޫގަޔީ ކަން އޮޅުވާލާ ހިލާފަށް ހަރަކާތްތެރިވެ ބޭނުން ކުރުމެވެ.

ޕޮޓަޔީ ކަން އޮޅުވާލުމަށް ބޭނުން ބޭނުމެވެ. ހަރާކަތް ނުކުރެވޭ.

މިސާލު:

- ޑޫގެ ހުރުމަޔީ އިސްތިޢުމާލުކުރުމުގައި ނަފްސާނީގޮތުން ގޯސްކަމެވެ.
- ޕޮޓު ބޭނުގެން އަރަބެއް ލިބުން، ޑޫގެ ހަރައިގެން ސަލާމަތްވުމަށް ވުރެ މާ ގެއްލުން ބޮޑެވެ.

ނަހަވި ލަފުޒު ބޭނުންކުރުމާއި ލަފުޒު ނަހަވީގޮތުން ބޭނުންކުރުން

އަންހެން ކަނބަލުން

- ކަނބަލުން: މާނަ އަންހެނުން
- ޒިހެން ކަނބަލުން ނުލިބޭތީ އަންހެން ކަނބަލުންނޭ ބުނުމުގެ ނުވަތަ ލިޔުމުގެ ބޭނުމެއް ނެތް

މިސާލު:

- އަންހެން ކަނބަލުން ނަމާދުކުރުން އެންމެ ރަނގަޅީ އެ ކަނބަލުންގެ ގޭގައެވެ. ✗
- އެ ކަނބަލުން ނަމާދުކުރައްވައި އުޅުއްވީ އެ ކަނބަލުންގެ ގެކޮޅުގައެވެ. ✓
- އަންހެނުން ނަމާދުކުރުން އެންމެ ރަނގަޅީ ގޭގައެވެ. ✓

ބޮޑާވެރިކަން

"ބޮޑާވެރިކަން" އަކީ އޮންނަ ލަފުޒެއް ނޫން.

ކިބުރުވެރިކަން = ބޮޑާކަން

މިސާލު:

- ބޮޑާވެރިކަމުގެ ޒައްރާއެގެ މިންވަރު ހިތްގައިވާ މީހަކު ވެސް ސުވަރުގެއަކަށް ނުވަދެވޭނެއެވެ. ✗
- ބޮޑާކަމުގެ ޒައްރާއެގެ މިންވަރު ހިތްގައިވާ މީހަކު ވެސް ސުވަރުގެއަކަށް ނުވަދެވޭނެއެވެ. ✓
- ކިބުރުވެރިކަމަކީ ނުބައި ސިފައެކެވެ. ✓

ނުބައި ލަފުޒު ބޭނުންކުރުމާއި ލަފުޒު ނުބައިކޮށް ބޭނުންކުރުން

ބަލާބޮޑުކުރުން

ބަލާއަޅީ ބޮޑެތި އާލާތް

ބަލާ!: ބެލުމަށް ކުރާ އަމުރު

މިސާލު:

- މުޙައްމަދުގެ މަންމަ ނިޔާވެފައިވާތީ އޭނާ ބަލާބޮޑުކުރީ އޭނާގެ މައިފުނުގެ ބޮޑުދައިތަކައްސެވެ. ✗
- މުޙައްމަދުގެ މަންމަ ނިޔާވެފައިވާތީ އޭނާ ބަލައިބޮޑުކުރީ އޭނާގެ މައިފުނުގެ ބޮޑުދައިތަކައްސެވެ. ✓

ނުބައި ލަފުޒު ބޭނުންކުރުމާއި ލަފުޒު ނުބައިކޮށް ބޭނުންކުރުން

ނަގައިލުން

ނަގައިލުން: ނެތިކޮށްލުން، މަގުއޮޅުވައިލުން، ބޭނުމެއް ނެތް ހަރަދުކުރުން، ތިމާގެ ހަވާލުގައިވާ އެއްޗެއް ތިމާގެ ފަރުވާކުޑަކަމުން އެއަށް ވީނުވީ ގޮތެއް ނުބެލުން.

މިސާލު:

ކައުންޓަރަށް ގޮސް ފައިސާ ދައްކައިފައި ދެދޯ ނަގައިލާށެވެ. ✗

ކައުންޓަރަށް ގޮސް ފައިސާ ދައްކައިފައި ދެދޯ ނަގާށެވެ. ✓

ޕާސްޕޯޓު ސައިޓުގެ ގެރަނޑު ފޯމު ނަގައިލައިގެން ގެންނާށެވެ. ✗

ޕާސްޕޯޓު ސައިޓުގެ ގެރަނޑު ފޯމު ނަގައިގެން ގެންނާށެވެ. ✓

މީހެއްގެ އަބުރު ނަގައިލުމަކީ އިސްލާމްދީނުގައި ބޮޑުވެގެންވާ ފާފައެކެވެ. ✓

ނުބައި ވަރުގެ ބޭނުންކުރުމާއި ވަރުގެ ނުބައިކޮށް ބޭނުންކުރުން

ޖެއްޔާމު/ ޖެއްޔާމުން

"މު" އާއި "މުން“ - ބަހުގެ ހަމައަށް ނުޖެހޭ ބޭކާރު އަކުރުތަކެއް

މިސާލު:

- ނިޞާބު ހަމަވާވަރަށް ފައިސާ ޖަމާވެފައި އަހަރުދުވަހު ހުރެއްޖެއްޔާމު މުދަލު ޒަކާތް ދައްކަންވާނެއެވެ. ✗
- ނިޞާބު ހަމަވާވަރަށް ފައިސާ ޖަމާވެފައި އަހަރުދުވަހު ހުރެއްޖެއްޔާމުން މުދަލު ޒަކާތް ދައްކަންވާނެއެވެ. ✗
- ނިޞާބު ހަމަވާވަރަށް ފައިސާ ޖަމާވެފައި އަހަރުދުވަހު ހުރެއްޖެއްޔާ ޒަކާތް ދައްކަންވާނެއެވެ. ✓
- ނިޞާބު ހަމަވާވަރަށް ފައިސާ ޖަމާވެފައި އަހަރުދުވަހު ހުރި ނަމަ، ޒަކާތް ދައްކަންވާނެއެވެ. ✓

ނުބައި ވަގުތު ބޭނުންކުރުމާއި ވަގުތު ނުބައިކޮށް ބޭނުންކުރުން

އަދި، އިތުރުން

މިއީ އިބާރާތް ކުރުމުގައި މިހާރަކަށް އައިސް ނުބައިކޮށް ވަރަށް ގިނައިން ބޭނުންކުރާ ދެ ވަގުތު.

މިސާލު:

◇ އެމަނިކުފާނަށް ވެލާނާ އިންޓަރނޭޝަނަލް އެއަރޕޯޓުން މަރުޙަބާ ދެންނެވީ އިސްލާމީ ކަންތައްތަކާބެހޭ ވަޒީރު ޑޮކްޓަރ މުޙައްމަދު ޝަހީމް އަލީ ސަޢީދު އަދި އިސްލާމީ މަރުކަޒުގެ އިމާމު މުޙައްމަދު ވަޙީދުގެ އިތުރުން ވުޒާރާގެ އިސް ވެރިންނެވެ.

◇ ވެލާނާ އިންޓަރނޭޝަނަލް އެއަރޕޯޓުން އެމަނިކުފާނަށް މަރުޙަބާ ދެންނެވީ އިސްލާމީ ކަންތައްތަކާބެހޭ ވަޒީރު ޑޮކްޓަރ މުޙައްމަދު ޝަހީމް އަލީ ސަޢީދާއި، އިސްލާމީ މަރުކަޒުގެ އިމާމު މުޙައްމަދު ވަޙީދާއި، ވުޒާރާގެ އިސް ވެރިންނެވެ.

ނުބައި ލަފުޒު ބޭނުންކުރުމާއި ލަފުޒު ނުބައިކޮށް ބޭނުންކުރުން

އާ، އާއި

ދިވެހިބަހުން ލިޔާ ލިޔުންތަކުގައި އެންމެ ގިނައިން ލިޔެއުޅޭ އެއް ކުށަކީ މިއީކަން ފާހަގަކުރެވޭ.

މިސާލު:

އެންމެ ރަނގަޅު ޖުވާނަކީ އެ ޖުވާނުންގެ ހިތް މިސްކިތާއި ގުޅިފައިވާ ޖުވާނާއެވެ. ✗

އެންމެ ރަނގަޅު ޖުވާނަކީ އެ ޖުވާނުންގެ ހިތް މިސްކިތާ ގުޅިފައިވާ ޖުވާނާއެވެ. ✓

މައިންބަފައިން ދަރިންނަށްޓަކައި ކުރާ ދުޢާ އިޖާބަވުމާއި މެދު ޝައްކެއް ނެތެވެ. ✗

މައިންބަފައިން ދަރިންނަށްޓަކައި ކުރާ ދުޢާ އިޖާބަވުމާ މެދު ޝައްކެއް ނެތެވެ. ✓

ފެންނަމުން މިދަނީ މުޖުތަމަޢުގައި ހިނގާ ކުޑިކާ ނުބައިކަމެއް މަސްތުވާ ތަކެއްޗާއި ގުޅިފައިވާ ކަމެކެވެ. ✗

ފެންނަމުން މިދަނީ މުޖުތަމަޢުގައި ހިނގާ ކުޑިކާ ނުބައިކަމެއް މަސްތުވާ ތަކެއްޗާ ގުޅިފައިވާ ކަމެކެވެ. ✓

ނުބައި ލަފުޒު ބޭނުންކުރުމާއި ލަފުޒު ނުބައިކޮށް ބޭނުންކުރުން

ވީލީވެ

މި "ވެ" އަކީ ބަހުގެ ހަމައަށް ނުފެތޭ ބާކީ އަކުރެއް

މިސާލު:

- ◈ އެއީ އަހަރެންނަން ތަލީސްނަމާދަރަން ގޮވާލީވެ ދިން ހަދިޔާއެކެވެ. ✗
- ◈ އެއީ އަހަރެންނަން ތަލީސްނަމާދަރަން ގޮވާލީ ދިން ހަދިޔާއެކެވެ. ✓
- ◈ މިއީ އަހަރެންގެ ރައްޖެއްސަކަންވީލީވެ ބުނާ އެއްޗެއް ނޫނެވެ. ✗
- ◈ މިއީ އަހަރެންގެ ރައްޖެއްސަކަންވީލީ ބުނާ އެއްޗެއް ނޫނެވެ. ✓

ގަޑުބަޑުކޮށް ނުބައިކޮށް އޮޅުވުން

ޖުމުލަތަކުގައި ގަޑުބަޑު އަރާ ބާވަތްތައް:

- ޖުމުލައިގެ މާނަ ބަދަލުވުން.
- ބުނަން ބޭނުންވާ ވާހަކަ ނުވަތަ ދެން ބޭނުންވާ މުސާލާ ދިމާ އިދިކޮޅު މާނަ ދޭހަވާ ފަހަރު ވެސް އާދޭ.

މިސާލު:

- މައިންބަފައިންގެ ހެޔޮ ދުޢާގެ ސަބަބުން މަގު ގެއްލިފައިވާ ދަރިންނަށް ތެދުމަގު ލިބުމަށް ފަހިވެއްޖެ. ✗
- މަގު ގެއްލިފައިވާ ދަރިންނަށް، މައިންބަފައިންގެ ހެޔޮ ދުޢާގެ ސަބަބުން ތެދުމަގު ލިބުމަށް ފަހިވެއްޖެ. ✓

- އިސްލާމިކް ފައިނޭންސްގެ ނިޒާމުގެ ސަބަބުން މާލީ ނިޒާމު ހަމައިން ނުއްބިފައިވާ ފެށުމަކާގެ އިޤްތިޞާދީ ހަރުދަނާކަން އޮވެއެވެ. ✗
- މާލީ ނިޒާމު ހަމައިން ނުއްބިފައިވާ ފެށުމަކާގެ އިޤްތިޞާދީ، އިސްލާމިކް ފައިނޭންސްގެ ނިޒާމުގެ ސަބަބުން ހަރުދަނާކަން އޮވެއެވެ. ✓

ރަމުޒު ތަކުރާރުކުރުން

އެއް ރަމުޒު މާ ގިނައިން ތަކުރާރުކުރުމަކީ:

- އަޑުއަހާ މީހުން ނުވަތަ ކިޔާ މީހުންގެ ޝައުޤުވެރިކަން ގެއްލުން ކަމެއް.
- މީހުން ފޫހިވާން ކަމެއް.
- އަޑުއަހާ އެއްޗަކުން ނުވަތަ ކިޔާ އެއްޗަކުން ކުރާ އަސަރު ނެތް ނުވަތަ އަސަރު ކުޑަވާ ކަމެއް.

މިސާލު:

ނަމާދުކުރަން ކަމުގައި <u>ވަނީ ނަމަ</u> ވުޟޫކުރަން ޖެހޭނެ. ވުޟޫކުރަން ޖެހޭ ކަމުގައި <u>ވަނީ ނަމަ</u>، ނިޔަތްގަންނަން ޖެހޭނެ. ވުޟޫކުރާ ކަމުގައި <u>ވަނީ ނަމަ</u> ވުޟޫގެ ގުނަވަންތަކުގައި ފެން ފުރިހަމަ ބަހަންޖެހޭނެ. ވުޟޫކުރަން ކަމުގައި <u>ވަނީ ނަމަ</u>، ވުޟޫދުޢާ ކިޔުން ސުންނަތްތަކުގެން ވޭ. ނަމާދުކުރަނީ މިސްކިތުގައި ކަމުގައި <u>ވަނީ ނަމަ</u> މިސްކިތަށް ވަންނަމުން ކިޔާ ދުޢާ ކިޔުން ސުންނަތްތަކުގެން ވޭ.

ނަހީ ނުކުރުން/ ނުބައިކޮށް ނަހީކުރުން

ނަހީގެ ޖުމުލަތަކުގައި ނަހީކުރަންޖެހޭ ތަބުޢު އެކަހެރިކޮށް ވާހަކަދެއްކުން

މިސާލު:

އޭނާ ނަމާދު ނުކުރެއެވެ. ✗

އޭނާ ނަމާދެއް ނުކުރެއެވެ. ✓

ނަމާދުނުކުރާ މީހާ الله ދެކެ ލޯބި ނުވެއެވެ. ✗

ނަމާދުނުކުރާ މީހާ الله ދެކެ ލޯތްބެއް ނުވެއެވެ. ✓

ނަހީގެ ޖުމުލަތަކުގައި ނަހީކުރާ ތަބުޢު ނުބައިކޮށް އެކަހެރިކުރުން.

މިސާލު:

ދެ ބަރަދުގެ ކޮންމެ ފެށް އިމާމެއް ކޮންމެ އަހަރަކު ގެންނަން މަސައްކަތް ކުރާނަމެވެ. ✗

ދެ ބަރަދުގެ ކޮންމެ ފެށް އިމާމަކު ކޮންމެ އަހަރަކު ގެންނަން މަސައްކަތް ކުރާނަމެވެ. ✓

ކޮންމެ މީހެއް ކުރެއް ކުރިއަސް އެ މީހަކަށް ބައްދު އަދަބު ދިބެސްޖަނޫނެއެވެ. ✗

ކޮންމެ މީހަކު ކުރެއް ކުރިއަސް އެ މީހަކަށް ބައްދު އަދަބު ދިބެސްޖަނޫނެއެވެ. ✓

ބަހުގެ ދަރަޖަ

މާތްކުރުމުގައި ހުރި ދަރުޖަ އެހަށްވުރެ މާތްކުރުން

- ދިވެހިބަހުގައި އަންމުކޮން ބޭނުންކުރާނީ 3 ދަރަޖަ
  - އާދައިގެ ދަރަޖަ (އާސ ހުސ ހިއާ ދަރަޖަ)
  - މާތް ދަރަޖަ (ތަށްބަ ދުރުވެސް ހިއާ ދަރަޖަ)
  - އެންމެ މާތް ދަރަޖަ (އާދަ ވަޤުއިގެންނަވެސް ހިއާ ދަރަޖަ)
- الله ސުބުޙާނަހޫ ވަތަޢާލާ ހެއްސަ ދަރަޖައެއް އޮތް.

މިސާލު: الله ވަޑައިގެންނެވިއެވެ.

- މުޙައްމަދު ރަސޫލު ޞައްލައްالله ޢަލައިހި ވަސައްލަމައަށް ހެއްސަ ދަރަޖައެއް އޮތް.

މިސާލު:

ރަސޫލުالله ޞައްލައްالله ޢަލައިހި ވަސައްލަމަ ބަޔާންކުރެއްވިއެވެ. ✓

ރަސޫލުالله ޞައްލައްالله ޢަލައިހި ވަސައްލަމަ ބަޔާންފުޅުކުރެއްވިއެވެ. ✗

ބަހުގެ ދަރަޖަ

الله އާއި ރަސޫލާއަށް އެއްގޮތަކަށް މުޚާޠަބުކުރުން

މިސާލު

- ރަސޫލު ޞައްލަالله ޢަލައިހި ވަސައްލަމް އެހެން ސުވާލުކުރެއްވުމުން ސަޙާބީން ދެންނެވިއެވެ. އެގޮތް ދެނެވޮޑިގަންނަވާނީ الله އާއި އެކަލާނގެ ރަސޫލާއެވެ. ✗
- ރަސޫލު ޞައްލަالله ޢަލައިހި ވަސައްލަމް އެހެން ސުވާލުކުރެއްވުމުން ސަޙާބީން ދެންނެވިއެވެ. އެގޮތް ދޮގަން ދެނެވޮޑިގަންނަވާނީ الله އެވެ. އަދި އެގޮތް ދޮގަން ދެނެވަޑައިގަންނަވާނީ الله ގެ ރަސޫލާއެވެ. ✓

- ރަސޫލު ޞައްލަالله ޢަލައިހި ވަސައްލަމް އެހެން ސުވާލުކުރެއްވުމުން ސަޙާބީން ދެންނެވިއެވެ. އެގޮތް ދެނެވަޑައިގަންނަވާނީ الله އާއި އެކަލާނގެ ރަސޫލާއެވެ. ✗
- ރަސޫލު ޞައްލަالله ޢަލައިހި ވަސައްލަމް އެހެން ސުވާލުކުރެއްވުމުން ސަޙާބީން ދެންނެވިއެވެ. އެގޮތް ދޮގަން ދެނެވޮޑިގަންނަވާނީ الله އެވެ. އަދި އެގޮތް ދޮގަން ދެނެވަޑައިގަންނަވާނީ الله ގެ ރަސޫލާއެވެ. ✓

ގާތްކޮށްލައި ހުރި ޙަރުފު ބަދަލުކޮށްގެން ލިޔުން

މިސާލު:

ރަސޫލު ސައްލަﷲ ޢަލައިހި ވަސައްލަމަގެ ޙަދީޘްބަސްފުޅެއްގައި ވެއެވެ. ✗

މިހެން ބުނެފައި ހީވަނީ އެކަށީގެންވާ ބަސްފުޅު ވިދާޅުވުމަށް ބޭނުންކުރާ ޙަދީޘް ނޫން ޙަރުފެއް ވެސް އޮންނާނެއެވެ.

ރަސޫލު ސައްލަﷲ ޢަލައިހި ވަސައްލަމަގެ ޙަދީޘެއްގައި ވެއެވެ. ✓

ބަހުގެ ދަރަޖަ

އެއް ވާހަކައެއްގައި ނުވަތަ އެއް ޖުމްލައެއްގައި އެއްފަރާތަކަށް ތަފާތު ދަރަޖަ ބޭނުންކުރުން

މިސާލު

- މޫސާގެޖާނު <u>ވަޒައިގެން</u> <u>އަސާ</u> <u>އެއްލައިލީމާ</u> އެ <u>އަސާކޮޅު</u> ހަރުފަހަކަށް ބަދަލުވެ މުސްތަޤްބަލުން ހުރި ހުރިހާ ސިފަތަކެއް ކައިރިއްވެ. ✗
- މޫސާގެޖާނު <u>ވަޒައިގެން</u> އަސާކޮޅު <u>އެއްލަވައިލެއްވާ</u> އެ އަސާކޮޅު ހަރުފަހަކަށް ބަދަލުވެ، މުސްތަޤްބަލުން ހުރި ހުރިހާ ސިފަތަކެއް ކައިރިއްވެ. ✓

އެއް ދުވަހު ރަސޫލު ސައްލައްﷲ ޢަލައިހި ވަސައްލަމް 11 އަންހެނުން <u>ބޭކަނބަލުންގެ</u> ވާހަކަ އަޑުއައްސަވައި... އެ <u>ބޭފުޅުންގެ</u>.... އެ 11 <u>އަންހެނުންގެ</u>...

ބަހުގެ ދަރަޖަ

މާތްކުރާ ފަރާތް އޮޅުން

މިސާލު

- ◈ އަބޫބަކުރުގެފާނު ވަޑައިގެން ރަސޫލު ޞައްލަﷲ ޢަލައިހި ވަސައްލަމަގެ އަރިހުގައި ވިދާޅުވިއެވެ. ✗
- ◈ އަބޫބަކުރުގެފާނު ވަޑައިގެން ރަސޫލު ޞައްލަﷲ ޢަލައިހި ވަސައްލަމަގެ އަރިހުގައި ދަންނަވިއެވެ. ✓
- ◈ އަޅުގަނޑަކަށް ސާފެއްނުވިއެވެ. ތިޔަ ދެންނެވި ކީކޭތޯއެވެ؟ ✗
- ◈ އަޅުގަނޑަކަށް ސާފެއްނުވިއެވެ. ތިޔަ ވިދާޅުވި ކީކޭތޯއެވެ؟ ✓

ބަހުގެ ދަރަޖަ

ރަދުޖު ނުބައިކޮށް މާތްކުރުން

މިސާލު:

- ރަސޫލު ސައްލަﷲ ޢަލައިހި ވަސައްލަމް އެންމެ ލޯބިފުޅުވެވަޑައިގަންނަވާ ބޭފުޅަކީ އާއިޝާ ރަޟިޔަﷲ ޢަންހާ އެވެ.✗
- ރަސޫލު ސައްލަﷲ ޢަލައިހި ވަސައްލަމް އެންމެ ލޯބިފުޅުވާ ބޭފުޅަކީ އާއިޝާ ރަޟިޔަﷲ ޢަންހާ އެވެ.✓

- އެ ޒުވާން ސަހާބީ ބޭނުންވެވަޑައިގަތީ ހަނގުރާމައަށް ވަޑައިގަންނަވާށެވެ.✗
- އެ ޒުވާން ސަހާބީ ބޭނުންފުޅުވީ ހަނގުރާމައަށް ވަޑައިގަންނަވާށެވެ.✓

ބަހުގެ ދަރަޖަ

ފަރުދު، ޖަމާޢަތް

ޖަމާޢަތް، ލަޝްކަރު، ޖީލު، ފަރުދު، ގުރޫޕު ބަންބަނަރު ދިރުމަށާއި އަނބިރި އަހުމަން ބޭނުންކުރާނީ އާދައިގެ ބަހުރުވައިން.

ނަމަވެސް އެއިން ޖަމާޢަތުގެ ހިމެނިވަޑައިގަންނަވާ ވަކި ބޭފުޅެއްގެ މަހަކަ ފިޔަވައި ބޭފުޅެއްގެ ނަމަކަށް ދިރުމަށާއި އަދި ބޭފުޅެއްގެ މަގާމާ އެކަށީގެންވާ ދަރަޖައަކުން.

މިސާލު:

ތާރީޚީން ބަޔަކަށް ތާ މީހުންގެ ކަންކަމާ ބަހުގެ ދަރަޖަ ފެނުނީ ސަރުކާރުގެ ކަމާބެހޭ ފޮނުވަމާ ކުރުމަށް ޖަވާބު އިސްތިޢުމާލު މިނިސްޓަރުގެ ފަރުދީ އަދި ޖަމާޢަތް ހިސާބަށްޓަކާ. މި ފަރުދުގެ އިސްތިޢުމާލުގެ ގޮތުގައި ވަޒީރުގެ އިސްތިޢުމާލު މިނިސްޓަރު ޖެހިފައި މުޅިއަކުން ސަލާމް ބަޔާ ސަރުކާރު.

މި އުސޫލުން ބަލާއިރު މަސައްކަތް މަހަށް ދުރުވާނެއަށް ނުވަތަ ވަޒީފާއަށްވަނެއް ނުހުން. އަދި ދަރަޖެއްގެ

ދަރަޖަން ދުރުވާނެއަށް ނުވަތަ ވާޒީފާއަށްވަނެއް ނުހުން. މަސައްކަތް މަހަށް ދާނީއެވެ. ދަރަޖެއްގެ ދަރަޖަން ދާނީއެވެ. ކަރުދާސް މަސް ބަލާނީއެވެ. ދަރަޖެއްގެ ދަރަޖައިން ދާނީއެވެ.

ބަހުގެ ދަރަޖަ

އެއް ދަފުޢެއްގައި ގިނަ ދަރަޖަތައް ހިމެނުން

މިސާލު:

ރަސޫލު ޞައްލަﷲ އަލައިހި ވަސައްލަމް ބޭނުންފުޅުވެލެއްވީ ހިޖުރައަށް ވަޑައިގަންނަވާއިރު ބޭނުންކުރައްވާ ސަވާރީއަކީ އަމިއްލަފުޅު އެއްޗަކަށް ހައްދަވާނެވެ. ✗

ރަސޫލު ޞައްލަﷲ އަލައިހި ވަސައްލަމް ބޭނުންވެލެއްވީ ހިޖުރައަށް ވަޑައިގަންނަވާއިރު ބޭނުންކުރައްވާ ސަވާރީއަކީ އަމިއްލަފުޅު އެއްޗަކަށް ހައްދަވާނެވެ. ✗

ރަސޫލު ޞައްލަﷲ އަލައިހި ވަސައްލަމް ބޭނުންފުޅުވީ ހިޖުރައަށް ވަޑައިގަންނަވާއިރު ބޭނުންފުޅުކުރައްވާ ސަވާރީއަކީ އަމިއްލަފުޅު އެއްޗަކަށް ހައްދަވާނެވެ. ✓

ބަހުރުވައިގެ އަސަރު

ބަޔަކު މީހުން ލިޔާއިރު ނުވަތަ ވާހަކަދައްކާއިރު އެ މީހަކު ނިސްބަތްވާ ރަށުގެ ނުވަތަ ސަރަހައްދުގެ ބަހުރުވައިގެ އަސަރު ފެނޭ.

މިސާލު:

ބައްޕާއި ބުމްބާކޮށްކޮށްގެން ރާއްޖެ އަންނަ ބަޔެއް މީހުންގެ ފަރާތުން އެ ދަތުރުގެ ރޮމޮ އަސަރެއް ފާރަނގައެއް ނުވެއެވެ.

ބައްޕާއި ބުމްބާކޮށްކޮށްގެން ރާއްޖެ އަންނަ ބަޔެއް މީހުންގެ ފަރާތުން އެ ދަތުރުގެ ރޮމޮ އަސަރެއް ފާރަގައެއް ނުވެއެވެ.

އެ ޒަމާނުގައި އުމުރުފުޅުން ވަރަށް ހަނގު ޝަބާބީން ހަނގުރާމައިގެ ލަޝްކަރުތަކުގެ ކޮމާންޑަރުކަން ކުރައްވައިފައިވެއެވެ.

އެ ޒަމާނުގައި އުމުރުފުޅުން ވަރަށް ހަގު ޝަބާބީން ހަނގުރާމައިގެ ލަޝްކަރުތަކުގެ ކޮމާންޑަރުކަން ކުރައްވައިފައިވެއެވެ.

ސުކޫން

ދިވެހިބަހުން ލިޔާ ލިޔުންތަކުގައި ސުކޫން ނުބައިކޮށް ލިޔެފައި ހުރޭ.

މިސާލު:

އަރްނާރަކީ ކީރިތި ޤުރުއާނުގައި ބަޔާންވެގެންވާ މޭވާއެކެވެ. ✗

އަންނާރަކީ ކީރިތި ޤުރުއާނުގައި ބަޔާންވެގެންވާ މޭވާއެކެވެ. ✓

ދައްދަރާއި ބައްޕައަށް އެހޮކޮށް ހިތަސް ޤުރުއާނުގެ އެޅަށް ޗެއްގައި އަސްގަވައިޖައިވެއްވެ. ✗

ދަސްދަރާއި ބައްޕައަށް އެހޮކޮށް ހިތަސް ޤުރުއާނުގެ އެޅަށް ޗެއްގައި އަސްގަވައިޖައިވެއްވެ. ✓

އަސްބަކަން އަހިއާކުރަމަށް ދަރުދަރަރަޖައިގެ ކަމުކުރެވޭ.✗

އަހިއްބަކަން އަހިއާކުރަމަށް ދަރުދަރަރަޖައިގެ ކަމުކުރެވޭ. ✓

ގާތްގަނޑަކަށް އަދަދު ބުނުން

ނުބައިކޮށް ލިޔާ ގޮތް:

ދެވަރަކަށް މީހުން، ތިން ވަރަކަށް މީހުން ×

ރަނގަޅު ގޮތް:

- އެކެއް ދެމީހަކު، ދެތިން މީހުން، ތިން ހަތަރު މީހުން، ހަތްއަށް މީހުން، ނުވަވަރަކަށް މީހުން.
- ދިހައަކުން ފެށިގެން ހުރިހާ އަދަދުތަކުގެ ތެރެއިން ސުން ސުމަކުން ނިމިފައި ހުރިހާ އަދަދުތަކުގެ ފަހަތަށް "އަކަށް"މި ލަފުޒު، އެ ނޫން އަދަދުތަކަކަށް "ވަރަކަށް" މި ލަފުޒު އިސްތިޢުމާލުކުރޭ

މިސާލު: ދިހަވަރަކަށް، ފަންސަވީރަކަށް، އަށްޗިހަވަރަކަށް

- ސަތޭކަޔާ ހަހަވުރުން، "އެއްހާހި" މި ލަފުޒު އިސްތިޢުމާލުކުރޭ.

މިސާލު: ސަތޭކައެއްހާހި، ހާސްކައެއްހާހި، މިލިޔަނެއްހާހި.

ތިކިޖެހި ތާނަ

ޢަރަބިބަހުން ދިވެހިބަހަށް ވަދެފައިވާ ހުރިހާ ބަހެއް ލިޔުމުގައި ޖެހެނީ ތިކިޖެހި ތާނަ ބޭނުންކުރާށެވެ.

- ❖ އަކުރުގެ ނުބައި ބަހުގައި ތިކިޖަހަފައި ހުރެ.
  - އަލްހާޞިލް ✗
  - އަލްހާޟިލް ✓

- ❖ ތިކިޖަހަން ނުޖެހޭ އަކުރުގައި ތިކި ޖަހައިފައިހުރެ.
  - ޤުރްޢާން ✗
  - ޤުރްއާން ✓

- ❖ ތިކިޖަހަންޖެހޭ އަކުރުގައި ތިކި ނުޖަހާ ހުރެ.
  - އިއުލާން ✗
  - އިޢުލާން ✓

- ❖ އެއް ލަފުޒެއްގައި ތިކިޖަހަންޖެހޭ އެއް އަކުރުގައި ތިކިޖަހަފައި އަނެއް އަކުރުގައި ތިކިނުޖަހާ ހުރެ
  - އިޚްތިޞާސް ✗
  - އިޚްތިޞާޞް ✓

ތާނަ	ޢަރަބި
ޚ	خ
ޙ	ح
ޢ	ع
ޣ	غ
ޛ	ذ
ޘ	ث
ޠ	ط
ޡ	ظ
ޤ	ق
ޝ	ش
ޞ	ص
ޟ	ض

ދުވަހާއެކު ނުވަތަ ވަނަތާއެކު ތާރީޚު ކިޔުމާއި ލިޔުން

5 މޭ 2025 ވަނަ ދުވަހުގެ ކުރިން. ✗

2025 މޭ 5 ވަނަ ދުވަހުގެ ކުރިން ✓

5 މޭ 2025 ވާ ހޯމަ ދުވަސް. ✗

2025 މޭ 5 ވާ ހޯމަ ދުވަސް ✓

ލަފުޒު ދުރުކުރުން ނުވަތަ ބަސް ދުރުކުރުން

ލަފުޒު ދުރުކުރުވޭ ގޮބަކަކުން އެއް ލަފުޒަކުން ނުވަތަ އެއް ޖުމުލައަކުން ވަރަށް ބަޔާނު މާނަ ދޭރަވޭ

މިސާލު

ލޯނު ދައްކާނެވެ.

ލޯ ނުދައްކާނެވެ.

ފޯނު ކުރާނެވެ.

ފޯ ނުކުރާނެވެ.

އެމާ މިހާރު ވަރަށް ބޮޑެވެ.

އެ މާ މިހާރު ވަރަށް ބޮޑެވެ.

ޝުކުރިއްޔާ